

Loven for de andre Nabokommuner til Kjøbenhavn var det, at de vilde blive tvungne til at paalægge højere personlige Skatter, hvorved Beboerne ville drives tilbage til Kjøbenhavn. Jeg tror, at denne Antagelse hviler ogsaa paa et fuldstændig Fejlsyn. Hvis det er rigtigt, at disse Kommuner, som det ærede Medlem mener, ville komme til at paalægge højere personlige Skatter, betyder det blot, at de med Hensyn til den her foreliggende Overførelse ville have de samme Fordele, som jeg har paapeget for Frederiksbergs Vedkommende, men derfor behøver det slet ikke tillige at føre til, at Beboerne flytte til Kjøbenhavn; thi naar Kjøbenhavn hidtil har kunnet blive staaende ved en Indkomstskat af 3 pCt., kommer det simpelthen af, at Kjøbenhavn i stort Maal faar sine Indtægter af Ejendomsskatterne, hvoraf følger, at Huslejen her er høj. Naar nu disse Love føre med sig, at Kjøbenhavn ikke blot vil kunne blive staaende ved 3 pCt., men endog kunne gaa ned til 2 pCt. i Indkomstskat, er det netop ogsaa en Følge af, at Kjøbenhavn sammen med disse Love ikke blot bevarer de samme Ejendomsskatter som før, men tillige faar tilført ret betydelige ny Ejendomsskatter gennem Formueskatten, der for de faste Ejendomme betales tilbage til Kommunen. Med disse ny Ejendomsskatter vil selvfølgelig atter Huslejen blive dyrere, og det Forhold, der hidtil har været, at Folk, uanset at Kjøbenhavn var en Kommune med smaa personlige Skatter alligevel flyttede ud paa Grund af den høje Husleje, vil i forøget Grad vedblive. Selv om disse Love vedtages, ville Folk derfor ikke flytte tilbage, — som det ærede Medlem frygtede for. Jeg har ønsket at fremsætte disse Udtalelser, fordi der med Hensyn til dette Spørgsmaal, Forholdet mellem Kjøbenhavn og dens Nabokommuner, har været et utvivlsomt Fejlsyn, ikke blot her i Salen, men endnu mere uden for, noget jeg har erfaret baade mundtligt og skriftligt.

N. Andersen: Jeg for mit Vedkommende er bleven overrasket ved det Omfang, som Forhandlingerne have taget ved denne 3die Behandling. Jeg havde slet ikke tænkt, at der skulde blive nogen Forhandling; men da det er sket, og det ikke kan overses, hvor mange ærede Meelemmer der endnu have noget at skulle have sagt, inden Loven forlader denne Sal, vil jeg ogsaa sige et Par Ord, navnlig i Anledning af de i Dag faldne Udtalelser. Af disse kan jeg tiltræde nogle, medens jeg maa tage Afstand fra andre, uanset de ere

fremkomne fra en Side, jeg ellers plejer at kunne opnaa Enighed med. Jeg er enig med det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (J. Hage) deri, at det Formaal, som Loven tilsigter, er af en saadan Beskaffenhed, at alle og jeg saa varmt som nogen ønsker, at vi hurtigst muligt maa kunne komme til et Resultat. Jeg kunde maaske have sparet at sige det atter i Dag, da jeg har udtalt det ved 1ste Behandling, men jeg vil dog endnu en Gang pointere, at, naar jeg modsætter mig Metoden, Princippet, er det kun for Metodens og Princippet Skyld, ingenlunde for selve Formaalets Skyld. Jeg er klar over, at det Formaal, der tilsigtes og i Hovedsagen ogsaa er anerkendt af Kommissionen som Hovedformaalet, nemlig at lette Hartkornets Byrder og lægge Skat til Staten paa de Indtægter, der hidtil have været skattefrie, er saa godt og rigtigt, at det bør fremmes. Jeg vilde have ønsket, at jeg ogsaa havde kunnet slutte mig til den Maade, hvorpaa Kommissionen vil naa dette Maal; det kan jeg desværre ikke. Allerede det, at Kommissionen er gaaet betydelig ud over, hvad der egentlig er Formaalet, at den gennem sine Manipulationer har været nødt til at gaa ud over det egentlige Formaal paa den Maade, at den ogsaa har draget Kjøbenhavn og Købstæderne ind under disse Skattelove, uagtet Kjøbenhavn og Købstæderne aldrig burde have været berørte deraf, gør, at jeg ikke kan slutte mig til Lovens Princip. Dersom man klart og koncist havde holdt sig til de to Formaal at lette Byrderne paa Hartkornet og paaligne hidtil skattefrie Indtægter Skat til Staten, vilde det have været saare let at opnaa dette paa en ganske anden og langt simplere Maade end ved det uhyre Apparat, som de Herrer her ville instituere. Derved vilde man tillige have undgaaet den megen Tale om, at man tager for meget fra Byerne og giver dem for lidt; det er netop et Punkt, hvor jeg er uenig med min ærede Kollega for Aarhus (Høegh-Guldberg). Havde man, som jeg havde ønsket, holdt sig til at lette Hartkornets Byrder, ladet Landdistrikterne tilflyde det Beløb, der her er tilsigtet, ladet Statskassen bidrage den Del, som her er tilsigtet, og saa fordelt Resten ved en Ligning paa de Statsborgere, der hidtil ikke have svaret Skat til Staten, nemlig ved en Kildebeskatning paa Kapitalindtægt, saa var man blandt andet bleven fritaget for at høre, at der er gjort Kjøbenhavn og Købstæderne Uret. I og for sig kan jeg aldeles ikke begribe, at denne Tale over-